

До
Членовете на научно жури
СА „Д. А. Ценов“
Катедра МИО
Свищов

СТАНОВИЩЕ
на доц. д-р Карина Агоп Саркисян-Дикова
член на научно жури
за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по
докторска програма „Световно стопанство и мио“
в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов

Автор на дисертационния труд: БОРИСЛАВ ЕМИЛОВ БОЯНОВ

Тема на дисертационния труд: ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ВЪРХУ МЕЖДУНАРОДНАТА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ (ПО ПРИМЕРА НА ХИМИЧЕСКАТА ПРОМИШЛЕНОСТ)

I. Общо представяне на дисертационния труд:

Дисертационният труд е в обем 206 страници и се състои от въведение, три глави, заключение, списък с използвана литература и приложения. Библиографската справка обхваща 176 литературни източници, вкл. и електронни. Основната цел на дисертационния труд е да се извърши анализ на въздействието на европейските регулатии в областта на екологичната политика върху международната конкурентоспособност на българските предприятия от химическия сектор. Изследователската теза отразява убедеността на автора, че екологичната

политика на Европейския съюз генерира както позитивни, така и негативни ефекти за стопанските субекти, а именно че спазването на нормативните изисквания на ЕС в тази област генерира допълнителни разходи за изследваните предприятия, което в краткосрочен план има отрицателно въздействие върху тяхната конкурентоспособност.

Съдържанието на разработката е структурирано в три глави. В първа глава се проследява в теоретичен план развитието на екологичната политика на Европейския съюз. Дефинира се същността, целта и обхвата на европейската екологична политика, като се представят основните програми в областта на околната среда.

Втора глава акцентира върху връзката между екологичната политика и международната конкурентоспособност на фирмите. Представени са двете основни хипотези, относно международната конкурентоспособност, както и е проследена тяхната връзка с регулативната рамка на ЕС в областта на околната среда. В рамките на втората част от дисертационния труд са изведени същността и основните характеристики на три вида регуляции на ЕС, чието въздействие ще се измерва по емпиричен път в третата част на изследването. Очертан е основният инструментариум, с помощта на който ще се извърши анализът на въздействието на изследваните регуляции върху конкурентоспособността на българските предприятия от химическата промишленост.

В трета глава се извършва анализ на влиянието на екологичните регуляции върху международната конкурентоспособност на предприятията от химическия сектор на макро и микро равнище.

На макро равнище се анализира конкурентоспособността на предприятията през призмата на търговията с химически продукти чрез използване на предложения във втора глава инструментариум. На микrorавнище анализът включва анкетно проучване относно влиянието на регулативната рамка на ЕС в областта на околната среда върху конкурентоспособността на изследваните предприятията. Заключението описва най-важните моменти от изследването и основните изводи.

Посочват се постигнатите резултати, които отразяват постигнатия напредък по заложените във въведението задачи на научното изследване.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Актуалността на научното изследване е обоснована във въведението на дисертационния труд. Подчертава се значимостта на химическия сектор за икономическото развитие на страната поради наличието на химикали в почти всички продукти, използвани от потребителите. Очертана е необходимостта на регулативна рамка, която да осъществява мониторинг върху производствения процес в химическия сектор поради влиянието и последиците от него за околната среда. Третият аргумент полза на актуалността на изследваната тематика е липсата на достатъчно научни изследвания в областта на икономическото въздействие на екологичните регуляции върху международната конкурентоспособност на предприятията от сектора.

Обемът на дисертационния труд е оптимален и балансиран по отношение на структурата. Представената във въведението изследователска теза съответства и се конкретизира от поставените цели и задачи. С оглед тяхното постигане и изпълнение са използвани научни, теоретични и специфични методи за изследване – логически анализ, класификация и периодизация, синтез, сравнение, индукция, дедукция, аналогия, обобщение, системен анализ, теоретичен анализ, историко-логически анализ, теоретико- и сравнително- правни методи за анализ и крос проучване на въпроси от анкетната карта. Използвани са също така и методите на таблично и графично представяне на характеристики и тенденции.

Авторефератът е в обем от 49 страници и отразява замисъла и съдържанието на дисертационния труд. В структурно отношение отговаря за изискванията за оформяне на автореферат.

III.Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

В рамките на представения дисертационен труд могат да се открият следните научни и приложни приносни моменти:

1. Извършена е хронологична систематизация на развитието на Европейската политика в областта на опазване на околната среда чрез разглеждането на основните **Договори и Програми за действие**. Извършената систематизация показва, че от създаването си Европейският съюз разработва различни законодателни актове, които да регулират въздействието на промишлеността върху околната среда. Тяхното развитие преминава през различни етапи, целящи подобряване на усъвършенстване на регулативната рамка с цел разширяване обхвата и значението на екологичната политика на ЕС.
2. Извършено е теоретично проучване на три вида регламенти – REACH, CLP и PIC. Целта на проучването е да се проследят постигнатите резултати и очертаят пропуските при тяхното прилагане с оглед подобряване на ефектите от тяхното прилагане в бъдеще.
3. Изработена е технологична рамка за оценка на въздействието на екологичните регулатии върху международната конкурентоспособност на предприятията, включваща: общ характеристика на отрасъла, избор на конкретни регулатии и оценка на въздействието им, декомпозирана на две равнища – макро- и микrorавнище.
4. На базата на данни за експортните и импортните търговски потоци на химически вещества и продукти на България със света и основните ѝ търговски партньори, с помощта на предварително избрани индикатори, са изведени явните сравнителни предимства на българската химическа промишленост.
5. Проведено е емпирично изследване на въздействието на избраните три вида регулатии върху конкурентоспособността на българските предприятия от 47 химическата промишленост. Резултатите от него показват, че изпълнението на изследваните регулатии влияе

негативно върху размера на разходите на предприятията от бранша, като същевременно стимулира развитието на иновациите в сектора.

IV. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение.

Дисертационният труд на Борислав Емилов Боянов притежава цялостен и завършен труд по тема, отличаваща се със значима актуалност. Изследователските задачи са изпълнени, основната цел е реализирана. Дисертационният труд отговаря на изискванията за присъждане на образователна и научна степен "доктор".

Това ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на докторант Борислав Емилов Боянов образователната и научна степен „доктор“ по докторска програма „Световно стопанство и международни икономически отношения.“

Дата: 27.05.2019г

Изготвил становището:

(Доц. д-р Карина Саркисян-
Дикова)

